

3.5.2.9 දෙවිලොවටත් හමන සිල් සුවද සඳුන් සුවද පරදයි.

දිනක් විවේකීව කල්පනාවේ යෙදී සිටින ආනන්ද තෙරුන්ට මෙසේ සිත් විය. සුවද වර්ග තුනක් තිබේ. සාර ගන්ධ හෙවත් සඳුන් වැනි අරටුවෙන් හමන සුවද, මූලගන්ධ හෙවත් මුල්වලින් සුවද හමන සැවැන්දරා වැනි මුල් වර්ග, පුස්ඵ ගන්ධ හෙවත් දැසමන් ආදී මල්වලින් හමන සුවද යනුවෙනි. එහෙත් මේ එකම සුවදක් වත් අනුවාතයට හෙවත් සුළඟට එරෙහි අතට (පට්ඨානසට) හමා යන්නේ නැත. අනුවාත පට්ඨාන දෙකටම හමන සුවදක් නැත්දැයි සිතූ අනද තෙරණුවෝ බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත ගොස් ඒ පිළිබඳව විමසා සිටියහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආනන්දය, හැම අතටම හමන සුවදක් ඇතැයි වදාළහ. ඒ කුමක්දැයි ආනන්ද තෙරුන් විමසූ විට, ආනන්දය, යම්කිසි ගමක කිසියම් ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් බුදුන්, දහම්, සඟුන් සරණ ගියේවෙයි ද ප්‍රාණසාතාදී පංච දුෂ්චරිතයෙන් වැළකුනේ වෙයි. සිල්වත් ය, ගුණවත් ය. මසුරුකම් නැත. ආශාව අතහැර දන්දෙන සුදුසු. දන් දීමෙහි බෙදාහදාගෙන භුක්ති විදීමෙහි ඇළුණු කෙනෙකි. එබඳු සිල් ගුණ ඇති ඔහු හෝ ඇය පිළිබඳ අසා, අවට නොයෙකුත් ගම් නගරවල මිනිස්සු අසවල් ගමේ අසවල් තැනැත්තිය හෝ තැනැත්තා මෙසේ සිල්වත් ය, ගුණවත්ය ත්‍යාගශීලීය යි ගුණ කියති. ආනන්දය, අනුවාත පට්ඨාන දෙකටම හමායන සුවද නම් මෙය වේ යයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

11. න පුස්ඵ ගනොධා පට්ඨාන මෙති
න වඤ්ඤා තගරමලලිකාවා
සතඤ්ඤා ගනොධා පට්ඨානමෙති
සබ්බා දිසා සප්පුරිසො පචාති

පදාර්ථ:- පුස්ඵ ගනොධා, මල් සුවදද; වඤ්ඤා: සඳුන් සුවද ද; තගරමලලිකාවා: තුවරලා, බොලිද්ද සුවද ද; නපට්ඨාන එති, උඩු සුවදට නොහමයි, සතඤ්ඤා ගනොධා, සත්පුරුෂයන්ගේ සිල් සුවද නම් උඩු සුළඟට හමයි. සප්පුරිසො, සත්පුරුෂයා: සබ්බා දිසා පචාති, සිල් ගුණ සුවදින් හැම දෙසට ම පැතිරේ.

12. වඤ්ඤා කතරං වාපී
උප්පලං අථ වසසිකී
එතෙසං ගතං ජාතානං
සීල ගතො අනුතතරො

පදාර්ථ:- වඤ්ඤා, සඳුන් ද, කතරං වා, තුවරල ද, වා උප්පලං අපි, මහනෙල් ද, අථ, එසේම, වසසිකී දැ සමන් ද (යන) එතෙසං ගතං ජාතානං, මේ සියලු සුවද වර්ග අතරින්: සීල ගතො: සීල සුවද: අනුතතරො: වඩා උතුම්ය.

විවරණය:- මල් සුවද ඇතුළු සෑම සුවදක් ම පැතිරෙන්නේ සුළඟක් සමගමය, සුළඟ හමන අතරය, එසේම සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයන් පිළිබඳව කීර්තිය, ගුණය, අගය යම් යම් අය අතර පැතිරෙන්නේ නෑ හිතවත්කම ධනය බලය වැනි හේතු නිසාය. එසේ පැතිරෙන්නේ ද ඔවුන්ට ගරු කරන ඔවුන්ගෙන් යැපෙන අය පමණි. එහෙත් සිල්වතාගේ ගුණවතාගේ සීල සුවද ගම් නියමිතම රටවල් විශේෂයක් නැතිව හැමතැනම පැතිර යන්නේ ය. දෙවිලොවට පවා පැතිර යන්නේ ය.

3.5.2.10 දෙවියන්ගෙනුත් පූජා ලබන සිල්වතුන් වහන්සේ.

මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ වරක් සත් දවසක් නිරෝධ සමාපත්තියෙන් වැඩ හිඳ සත්වන දින ඉන් නැගී රජගහනුවර පිඬු පිණිස හැසිරුණේය. ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයාගේ සුජාතා දෙවිඳුව ඇතුළු දෙවඟනන් පන්සියයකට මහ කසුප් තෙරුන්ට පිණිඬුපාත දානයක් දීමට සිත්විය. එබැවින් ඔවුහු පිණිඬුපාතය සකසාගෙන උන්වහන්සේ වඩින මග දෙපස සිටියෝය. ඒ බව දැනගත් මහ කසුප් තෙරණුවෝ මා පිඬු පිණිස යන්නේ දුගී දුප්පතුන්ට සංග්‍රහ පිණිසය. එහෙයින් ඔබ ඉවත්වන්නයැයි ඔවුන්ගේ පිණිඬුපාතය ප්‍රතික්ෂේප කළහ. කිහිපවතාවක් ම ඔවුන් ආයාචනය කළත් උන්වහන්සේ එය නොඉවසූහ. බලාපොරොත්තු සුන් වූ ඔවුහු, ආපසු දෙවිලොවට ගොස් සත් දෙවියන්ට මේ බව සැල කළ හ. මීට උපක්‍රමයක් කල්පනා කළ සත්දෙවිඳු තමනුත් සුජාතා දෙවි දුවත් මහළු යුවලක් සේ වෙස්වලාගෙන පෙහෙකම්කරුවන්ගේ විදියක පෙහෙකම්කරන දුගියන් සේ සිටියෝය. සක්‍රයා තුල් දිගහැර දෙයි සුජාතාව තුල්පන්දු ඔතයි. තෙරුන් වහන්සේ ඔවුන් දුගියන් සේ සලකා පිඬු පිළිගැනීම පිණිස එහි නැවතුනහ. ඔවුහු ප්‍රණීත ආහාරයෙන් පාත්‍රය පුරවාලූහ. මෙවැනි දුගියෙකුට මෙතරම් ප්‍රණීත ආහාරයක් සපයාගත නොහැකි බව සුවදින් ම තේරුම්ගත් තෙරණුවෝ මේ කවුරුන්දැයි විමසා බැලූහ. ඔවුන් දෙවියන් බව දැනගත් උන්වහන්සේ ඔබ කර ඇත්තේ බරපතල ක්‍රියාවකි. සමාපත්ති සුවයෙන් නැගී සිටි මට අද දුගියෙකු යමක් පිදුවේ නම් ඔහුට සෙනවි තනතුරක් හෝ සිටු තනතුරක් ලැබීමට තිබුණි. ඔබ එය පැහැර ගත්තෙහි යැයි වදාළහ. ස්වාමීනි, මමත් දුගියෙක්ම සත් දෙවිඳු කීවේය. දෙවිලොව රජසිරි විදින ඔබ දුගියෙකු වන්නේ කෙසේද? ස්වාමීනි, මමත් අබුද්ධොත්පත්ති

කාලයෙහි දුප්පත්ව නොයෙකුත් පිංදහම් කොට මෙනනට පැමිණියෙමි. වෙනත් තේජස් ඇති දෙව්වරුන් අතර අදත් මම දුගියෙක් මිසි කීවේ ය. එවිට තෙරුන් වහන්සේ ඒ කෙසේ වෙතත් මින් මතු මෙසේ වංචාකොට දන් නොදෙන්නයැයි වදාළහ. එවිට සක්දෙව්දු ස්වාමීනි, එසේ වංචාකොට හෝ ඔබට දානයක් දුන්විට මට කුසලයක් ඇත් ද නැත්දැයි විමසීය. කුසලයක් ඇතැයි තෙරණුවෝ කීහ. එසේ නම් කුසල් කිරීම මගේ කටයුත්තක් යැයි කියා සක්දෙව් තෙරුන් වහන්සේ වැඳ “අහො දානං පරමදානං කසසපෙ සුපතිට්ඨංතං” අනේ මෙහෙමත් දානයක් උතුම් දානයක් මා විසින් කාශ්‍යප තෙරුන් වෙත පුදන ලද්දී උදම් අනමින් සුජාතාව සමඟ පිටත්ව ගියේ ය.

මේ සිද්ධි බලාසිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ හික්ෂුන් වහන්සේලා අමතා, බලන්න මහණෙනි, සක්‍රදේවේන්ද්‍රයා මම පුත් කාශ්‍යපයන් වහන්සේ රච්චා පිණ්ඩපාත දානයක් දී ප්‍රීතියෙන් පිනාගිය සිතින් උදම් අනමින් යන සැටියයි වදාළ සේක. එවිට හික්ෂුන් වහන්සේලා සක්‍ර දේවේන්ද්‍රයා කාශ්‍යප තෙරුන්ට පිණ්ඩපාත දානයක් දීමට සිතුවේ ඇයිදැයි විමසූහ. මහණෙනි මාගේ මේ පුත්‍රයා බදු පිණ්ඩපාතිකයන් වහන්සේලාට දෙවියෝ පවා ප්‍රියය. උන්වහන්සේගේ සිල් සුවදට මෙසේ අවුත් පිණ්ඩපාතය පිදීයැයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

13. අප්‍යමනෙතා අයං ගණ්ඩා
 යායං තගර වඤ්ඤී
 යො ව සීලවතං ගණ්ඩා
 වානි දෙවෙසු උතතමො

පදාර්ථ:- යො අයං, යම් මේ; තගර වඤ්ඤී, තුවරල, සඳුන් ආදී ද්‍රව්‍ය සුවදක් වේද; අයං ගණ්ඩා, මේ සුවද; අප්‍යමනෙතා, ඉතා අල්පමාත්‍ර සුවදකි; යො ව සීලවතං ගණ්ඩා, යම් ඒ සිල්වතුන්ගේ උතුම් සිල් සුවදක් වේද; වානි දෙවෙසු උතතමො, ඒ උතුම් සුවද දෙවියන් අතර පවා හමා යයි.

විවරණය:- නිරෝධ සමාපත්තිය

බුදු පසේ බුදු මහරහතන් වහන්සේලා ඇතැම්විට සතියක් පවා නිරෝධ සමාපත්තියට සමච්ච වැඩ සිටිති. එනම් තමන් ලැබූ නිවන් සුවය මෙලොවදී ම විදිමින් වාසය කිරීමයි. ඒ කාලය තුළ සිටිමි සැතපිම් ආදී ඉරියවු පැවැත්වීමක් නැත. ආහාර ගැනීමක් ද නැත. සමාපත්තියට සමච්චන අවස්ථාවේ ගත් ආහාරයෙන් සත් දිනම ගත වේ. නිවන් සුවය මෙලොවදීම විදින මේ අවස්ථාව රහතන්වහන්සේලාගේ පවා ඉතා උතුම් අවස්ථාවකි. එහෙයින් ඒ සමාපත්තියෙන් නැගී සිටි දවසේ උන්වහන්සේට කරන පුජාව එදාම විපාක දීමට තරම් බලවත්ය. ශක්‍රදේවේන්ද්‍රයන් කසුප් තෙරුන්ට පිණ්ඩපාතය පිදීමට එදිනම තෝරාගත්තේ ඒ නිසාය.

පිණිච්චාතිකාංගය

මහා කාශ්‍යප තෙරණුවෝ ධූතාංගධාරීන් අතර අගතැන්පත්ය. ධූතාංග යනු සීලයට අමතරව සමාදන්වී රකින රුක්ෂ (දැඩි) පිළිවෙත් සමූහයකි. ධූතාංග සියල්ල දහතුනකි. මහකසුප් තෙරණුවෝ එයින් වැඩි කොටසක් අනුගමනය කළහ. පිණිච්චාතිකාංගය හෙවත් ගෙපිළිවලින් ගන්නා පිණිච්චාතයෙන් පමණක් යැපීම ඉන් එකකි. පිණිච්චාතික යනු පිණිච්චාතයෙන් පමණක් යැපීමයි.

3.5.2.11. මාරයාටවත් නොපෙනෙන රහතන්වහන්සේගේ ගමන් මග.

ගෝධික නම් තෙරුන්වහන්සේ නමක් රජගහනුවර ඉසිගිලි පර්වත පාමුල කාලසීලා නම් ස්ථානයක අප්‍රමාදීව කෙළෙස් තවන දැඩි වීරයයෙන් යුතුව භාවනාවෙහි යෙදී සිටියහ. උන්වහන්සේ කාමයන්ගෙන් සිත මුදවාගෙන වෙතෝවිමුක්තියට හෙවත් ධ්‍යානයට පත්වීමට ආසන්න වන හැම විටම ඒ ධ්‍යානයෙන් පිරිහේ. එසේ වූයේ උන්වහන්සේ තුළ තිබූ නිධන්ගත රෝගයක් නිසාය. මෙසේ සයවරක්ම උත්සාහ කළත් හයවතාවක්ම ධ්‍යානයෙන් පිරිහුනේය. ධ්‍යානයෙන් පිරිහී මියගියහොත් උපදිනා තැන ස්ථිර නැත. එහෙයින් මෙවර ගෙල සිදගන්නෙමියි සිතා දැලිපිහිය ගෙන ඇදක හිඳගෙන ගෙල සිඳින්නට සැරසුනේ ය. මෙය දුටු මාරයා බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත වෙස්වලාගෙන පැමිණ ඒ බව දන්වා සිටියේය. ඔහු ඒ බව කීමට ඉක්මන් වූයේ, උන්වහන්සේ ගෙල සිඳගතහොත් විමුක්තියක් ලබාවියයි බියෙන් බුදුරදුන් ලවා එය වළක්වනු පිණිස ය.

කෙසේ වෙතත් හත්වෙනි වතාවේ ධ්‍යානයට ආසන්න වෙනවාත් සමගම ආපසු ධ්‍යානය පිරිහෙන්නට පෙර උන්වහන්සේ ගෙල සිඳගත්හ. ගෙල සිඳගැනීමත් සමගම උපන්වේදනාව ධර්මානුකූලව මෙනෙහි කරමින් උන්වහන්සේ රහත්ඵලයට පත් වූ හ. මාරයා බුදුරදුන්ට දැනුම්දෙනවිටත් ඒ සියල්ල සිදුවී හමාරය. අනතුරුව මාරයා උන්වහන්සේගේ සිත කවර ලෝකයක පිළිසඳගත්තේ දැයි දසක සැරිසරමින් සොයන්නට විය. මාරයාගේ ඒ සෙවිල්ල පෙනුනේ දුම්රොටුවක් ගමන් කරන්නාක් ලෙසිනි. බුදුරජාණන් වහන්සේ හික්ෂුන් වහන්සේලාට එය පෙන්වා, මහණෙනි, පවිටු මාරයා ගෝධික කුල පුත්‍රයාගේ විඤ්ඤාණය පිළිසිඳගත් තැන සොයසොයා සැරිසරයි. එහෙත් උන්වහන්සේ පිරිනිවන් පා වදාළහ. අනතුරුව ගෝධික තෙරුන්ගේ විඤ්ඤාණය සොයා පරාජයට පත් වූ මාරයා අමතා, පවිටු මාරය, ගෝධික කුල පුත්‍රයා උපන් ස්ථානය නුඹ වැනි සියයකට හෝ දහසකටවත් සොයාගත නොහැකි යැයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

14. තෙසං සමපනන සීලානං
අප්‍රමාද විහාරිනං
සමමදඤ්ඤා විමුක්තානං
මාරො මග්ගං න විඤ්ඤි

පදාර්ථ:- සමපනනසීලානං, පිරිපුන් සිල් ඇති, අප්පමාද විහාරිනං, සිහියෙන් තොරනොවී අප්පමාදව වසන සුලු වූ: සමමා අඤ්ඤාය, චතුරාර්ය සත්‍ය මැනවින් දැන: විමුක්තානං, කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනා වූ: තෙසං, ඒ රහත් උතුමන්ගේ: මග්ගං, මාර්ගය, මාරො, මාරයා: න විඤ්ඤි, නොදක්නේය.

විවරණය:- සමසීසි - යම් කිසි පුද්ගලයකුගේ දිවිතොරවීමත් රහත් වීමත් එකම මොහොතක සිදුවී නම් එතුමන් හඳුන්වනු ලබන්නේ සමසීසි නමිනි, ගෝධික තෙරණුවෝ ද සමසීසිව පිරිනිවන් පෑ කෙනෙකි.

3.5.2.12 කෙලෙස් මල දුරුකළ රහතන් වහන්සේ පියුමකි.

සැවැත් නුවර සිරිගුත්තික ගරහදින්න යයි යහළුවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. එයින් සිරිගුත්තික තෙරුවන් සරණ ගිය බෞද්ධ උපාසකයෙකි. ගරහදින්න මිථ්‍යාදාෂ්ටික නිගණ්ඨ ශ්‍රාවකයෙකි. නිගණ්ඨයෝ නිතර නිතර ගරහදින්න අමතා කියන්නේ ගරහදින්නය, ඔබේ හිතමිතුරු යහළුවා වන සිරිගුත්තියන්ගෙන් මෙසේ විමසන්න. ඔබ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වෙත යන්නේ ඇයි? ඔහුගෙන් ඔබට ලැබෙන්නේ කුමක් ද? එසේ විමසා නිගණ්ඨයින් වන අප ළඟටම පැමිණෙන ලෙසත් දියයුතු දෑ අපටම දෙන ලෙසත් ඔහුට අවවාද කරන්න යැයි පැවසූහ. එබස් ඇසූ ගරහදින්න නිරතුරුවම සිරිගුත්තික මුණගැසෙන අවස්ථාවල ඔහු අමතා යහළුව ඔබේ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වෙත යන්නේ ඇයි? එසේ යාමෙන් ඇති ප්‍රයෝජනය කුමක් ද? අපේ ආර්යයන් වහන්සේලා වෙත නොයන්නට හේතු කීම ද? ඔවුන් වෙත දන් නොදෙන්නේ මන්දැයි විමසයි. සිරිගුත්තික ඒ සෑම දිනකම නිහඬවිය. එක් දිනක් තම යහළුවාගේ කරදර කිරීම ගැන කළකිරී ඔබේ ආර්යයන් වහන්සේලා ගැන ඔබ නිතර පවසන්නෙහිය. ඔවුන් දන්නේ කුමක්දැයි ප්‍රශ්න කළේය. එවිට ඔහු කියන්නේ ඔවුන් නොදන්නා දෙයක් නැත. අතීත අනාගත වර්තමාන යන තුන් කල්හි සිදුවෙන කාය,වච්චි, මනෝ කර්ම සියල්ල දනිති, දකිති යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළහ. හොඳයි, එසේ නම් හෙට දින දානය සඳහා අප නිවසට එන ලෙස ආරාධනා කරන්න යයි කියා ඔහු පිටත්කර යැවූවේය. සිරිගුත්තික ද තම නිවස කරා ගොස් බොරුවලක් කපා එහි අසුවීමට ආදිය පුරවා ඒ මත ලෑලි අතුරා එම ලෑලි මත අසුන් පනවා ඇතිරිලි එලා, සුදානම් කළේය. ආහාර පිළියෙලව ඇති බව ඇඟවීමට ගෙය පිටුපස මහ හැලිවලං තබා කෙසෙල් කොළවලින් වසා කඩවැස්මක් බැඳ, කැඳ අවුළු ආදී සුවඳ විහිදෙන අයුරෙන් හැලි වලංවල තවරා සුවඳ ගල්වා තැබූහ.

පසුදින දානයට නිසණ්ඨයින් පැමිණි පසු සිරිගුත්තික දානශාලාවේ දොරකඩ සිට ඔබ වහන්සේලා අතීත අනාගත ආදී තුන්කල් දන්නේ නම් දක්නේ නම් පමණක් ඇතුළට වඩින්න නැතහොත් නොවඩින්න යැයි කියා ආරාධනා කළේ ය. නිගණ්ඨයෝ සියලු දෙනාම ඇතුළට වැඩියහ. එසේ වැඩම කොට පනවන ලද ආසනවල වාඩි වූහ. නිගණ්ඨයෝ සියලු දෙනාම එකවරම අසුවිවලට වැටී අසුවී මඩ තැවරුණු සිරුරුවලින් යුතුව වලෙන් පිටතට එක් එක්කෙනා බැගින් වරින්වර පැමිණියහ. එසේ පැමිණෙද්දී පොලුවලින් පහර දී එලවා දමන ලදී.

ඊට පළිගනු පිණිස ගරහදින්න ද බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ මහා සංඝයාට සිරිගුත්ත ලවා ආරාධනා කරවා දානයක් පිළියෙල කරන බව මවා පෑවේය. ඔහු ද නිවසේ විශාල වලක් කනවා එහි කිහිරිදර දමා ගිනි අවුළුවා ගිනි අගුරු මත්තෙහි ලෑලි අතුරා ඒ මත ආසන පැනවීය. එම වලෙහි දමා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇතුළු මහ සඟ පිරිසට නිග්‍රහ කිරීම ඔහුගේ අරමුණ විය. පසුදින මිථ්‍යාදාෂ්ටිකයෙකුගේ ගෙදර දෙන දානයක් බැවින් එය දක ගැනීමට විශාල පිරිසක් එහි රැස් වී සිටියහ. සියලු දෙනාම බලා සිටියේ මිසදිටුවන්ට බුදුරජාණන් වහන්සේ කුමක් කරයි ද කියාය. උන්වහන්සේලා මණ්ඩපයට වඩින විට ගහරහදින්න ද දොරකඩ සිට ඔබවහන්සේලා තුන්කල් දන්නේ නම් පමණක් ඇතුළට වඩින්නැයි කියා සිටියේය. ඒ අනුව බුදුරජාණන් වහන්සේ මහාසංඝයා පිරිවරා ඇතුළට වැඩම කළහ. උන්වහන්සේලා දන්සලට පිවිසෙත්ම ගරහදින්නයන් පුදුම කරවමින් මහා නෙළුම් මල් පිපී මතු විය. උන්වහන්සේලා ඒ පියුම් මත වැඩ සිටියහ. ගරහදින්න අන්දමන්ද විය. ඔහු පිළියෙල කළ දානයක් නැත. බියට පත් වූ හෙතෙම වහා සිරිගුත්ත වෙත දිවගොස් දෑත් කුමක් කරන්නෙමි දැයි විමසීය. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ආනුභාවය දන්නා සිරිගුත්ත යහළුව බිය නොවන්න, ඔබ කොළ අතු වලින් වසා තැබූ හිස් හැලිවලං දෑත් අහරවලින් පිරී ඇත. ඒවා විවර කරන්න. සැනකින් එහි දිවගිය ගරහදින්නට දකින්නට ලැබුණේ මිහිරි ආහාර පානයෙන් පිරි ඉතිරි ගිය හැලිවලංය. බිය දුරුවී ප්‍රීතියෙන් පිනා ගිය ගරහදින්න බුද්ධ ප්‍රමුඛ මහා සංඝයා මැනවින් වළඳවා අවසානයේ පින් අනුමෝදන් වීමට සැරසුනේය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුමෝදනා කරන සේක්, නුවණ නැති බොහෝ දෙනා මගේ ශ්‍රාවකයන් හෝ බුද්ධ ශාසනයේ ගුණ නොදන්නාහ. නුවණැස නැත්තෝ අන්ධයන් වැනි යයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

15. යථා සඛකාර ධානසමිං
උජ්ඣකසමිං මහාපථෙ
පදුමං ත්‍යජ ජායෙථ
සුවිග්‍යධං මනොරමං

පදාර්ථ:- මහාපථෙ, මහ මඟ අසළ, උජ්ඣකං, ඉවත දමන ලද, සඛකාරධානසමිං, කුණු කසල පිරි මඬ ගොහොරුවක; සුවිග්‍යධං, ඉමිහිරි සුවද ඇති, මනොරමං, සිත් පිනවන, පදුමං ත්‍යජජායෙථ, නෙලුම් මල් පිපෙන්නේ යම් සේද)

16. එවං සඛකාර භුතෙසු
අන්ධභුතෙ පුථුජ්ජනෙ
අතිරොචති පඤ්ඤාය
සමමාසමබුද්ධ සාවකො

පදාර්ථ:- එවං, එසේම: සමමාසමබ්දධ සාවකො, සමාක් සම්බුද්ධ ශ්‍රාවක වූ රහතන් වහන්සේ: සංඛාරභූතෙසු: කුණු කසල වැනි වූ: අන්ධභූතෙ, නුවණැති කමින් අන්ධ වූ ද: පුට්ඨස්සනෙ, පෘථග්ජනයන් අතර, පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්: අතිරෝවති, ඉහළින් ම බබලන්නේය.

විවරණය :- මහ මහ ඇති මඩගොභොරුවල, කසල පිරවීම කවදත් දකින්නට ලැබේ. ඒ මඩ ගොභොරුවල කෙතරම් කසල තිබුණත් නෙළුම් මල් ද හටගනී. හටගත්තේ මඩගොභොරුවක යන්න නෙළුම් මල්වලින් නොපෙනේ. එය පියකරුය, සුවඳවත්ය, එසේම රහතන් වහන්සේලා ද උපදින්නේත් වැඩෙන්නේත් මල්ගොභොරුවක් වැනි මේ පෘථග්ජන ලෝකයෙහි ය. එහෙත් උන්වහන්සේලා අරහත් මාර්ග ප්‍රඥාවට පත්වීමෙන් පසු ඒ පෘථග්ජන මඩ සේදී පිවිතුරුභාවයට පත්වන්නේ ය.

අභ්‍යාස

01. පුප්ඵ වග්ගය පිළිබඳ විස්තර කරමින් එහි වැදගත්කම පැහැදිලි කෙරෙන කතාවක් ශිෂ්‍ය සමිතියට ඉදිරිපත් කරන්න.
02. මෙම ගාථා කීපයක් ගෙන තාලයට ගායනා කරමින් අර්ථ සහිතව යුගාසන දේශනාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන්න.
03. ධම්ම පදයේ පුප්ඵවග්ගය ඇසුරින් ප්‍රශ්නාවලියක් සකස් කරන්න.
04. මෙම වග්ගයේ ගාථා හා අර්ථ ඇතුළත් පොත් පිංචක් නිර්මාණය කරන්න.
05. මෙම ගාථාවක් ඇසුරින් ධම්ම චිත්තාවක් පංතියේදී ඉදිරිපත් කරන්න.
06. මෙහි එන ගාථාවක් හා නිදාන කතාවක් ඇසුරෙන් ධර්ම දේශනාවක් කරන්න.

පොදුවේ

1. ධම්මපදයේ ගාථා තාලයට ගායනා කරමින් කටපාඩම් කරගන්න.
2. ගාථාවල අර්ථ මතකයේ රැඳෙන පරිදි පාඩම් කර ගන්න.
3. මෙම ගාථාවල තේරුම් පදගතාර්ථ සහිත ව පාඩම් කරන්න.
4. සෑම නිදාන කතාවක්ම හොඳින් කියවා ගුරුවරයා ලවා පැහැදිලි කරගන්න.
5. මෙම සෑම කතාවකින් ම ධර්මදේශනාවක් කිරීමට සුදුසු බව ඔප්පු කරන්න.
6. සෑම ගාථාවකින් ම කෙටි ධර්ම දේශනාවක් හෝ ධම්මචිත්තාවක් සිදු කරන්න.